

KMETTY JÁNOS (1889-1975)

Almát tartó nő | *Woman holding an Apple*, 1916

Olaj, vászon | Oil on canvas, 70,5x50 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Kmetty

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft | 14 493 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft
Estimate: 23 188 – 28 986 EUR

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- A magyar festészet rejtőzködő csodái I. Szerk: Virág Judit - Törő István. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2004. 109. oldal
- Kmetty. A magyar kubista. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 2008. szeptember 25. – december 31., katalógus: 51.
- Párizs-Budapest. Képzőművészeti kapcsolatok a két város közt, 1890-1960. Virág Judit Galéria, Budapest, 2017. 161. oldal

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Kopócsy Anna: Kmetty János. A magyar festészet mesterei. Kossuth Kiadó/Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2015. 20. kép

Kmetty

A festmény a Párizs-Budapest c. kiállításon | The painting featured on the Paris-Budapest Exhibition, 2017

1. Kmetty János: Önarckép almával. 1916
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

2. Uitz Béla: Ülő nő, 1918
Janus Pannonius Múzeum, Pécs

3. Kmetty János: Női akt, 1917
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

„Koldusöltözet, kölcsön körgallér és kalap, de a szellemi csomagom, amit Párizsból magamban hoztam és magammal hoztam, egy életre való volt, ma sem fogyott ki. Új természetszemléletet jelentett ez, új ábrázolási formát és módszert: a kubizmust” – emlékezett vissza első, 1911-es párizsi útjára Kmetty János.

Bár már korábban is ismerte a francia művészet legnagyobb alakjait, az igazi áttörést ez az utazás jelentette. Az eddig csupán folyóiratok lapjain vagy a budapesti kiállításokon szereplő képek a francia fővárosban váltak számára igazán elérhetővé. Közel fél évet töltött Párizsban, végigjárta a kortárs kiállításokat, a legjelentősebb magángalériák tárlatait, és alaposan tanulmányozta a múzeumok, elsősorban a Louvre kollekción is, valamint olyan nyilvános magángyűjteményeket, mint a korszak legtöbb Cézanne művével büszkélkedő Auguste Pellerin gyűjteményét.

Párizsban három követendő példaképre talált: a klasszikus korok művészetéből Leonardo, a

közelmúlt alkotói közül Cézanne, a kortársak közül pedig Picasso gyakorolt rá elsősorú hatást. Kmetty pont akkor járt Párizsban, amikor a kubizmus forradalma zajlott, és bár ő maga sosem vált igazi kubista festővé – ami Magyarországon nem is vált soha olyan mozgalommá, önálló iskolává, mint a szomszédos Csehszlovákiában – de a szemléletét és a stílus bizonyos jegyeit átvette, amellyel egy sajátos, egyéni változatot teremtett meg.

Párizsból hazatérve Kmetty újra látogatni kezdte Ferenczy Károly esti rajzórát az Eprekerten. Itt került kapcsolatba Uitz Bélával, Nemes Lampérth Józseffel, Erős Andorral és Dobrovits Péterrel, akik a Nyolcakat követő fiatal avantgárd generáció gerincét alkották. A Nyolcak sikere volt a közvetlen előzménye annak is, hogy az ifjú festők – Schönberger Armanddal kiegészülve – közösen rendeztek kiállítást Hettek, illetve Fialatok néven a Nemzeti Szalonban 1916-ban. Céljuk deklaráltan a kubizmus tanulságainak felhasználásával a „huszadik század

monumentális művészetének” létrehozása volt. „A képünkön megjelenő nőalak az új világ új Éváját jelképezi. Ikonográfiai előzményként a budapesti Magyar Nemzeti Galériában őrzött Önarckép almával (1913) című kompozíciót említhetjük, amelyen a festő tartja maga előtt az univerzumot szimbolizáló almát. Az almát tartó nő [...] Kmetty új világának modern múzsáját örököltette meg: a fej körül megjelenő 'dicsfény' spirituális jelleget kölcsönöz az alakoknak.”¹ – írta Kopócsy Anna a most aukcióra kerülő festményről. A korszakot összefoglaló és egyben lezáró, Kmetty 1922-es első önálló kiállítása kapcsán Elek Artúr így írt: „Képei a kékek és szürkének hideg tónusaiból kifaragott művek. A tónus az ő művészetében nem az a formalizáló színréteg, aminek más festők műveiben ismerjük. Kmetty képeiben nincs semmi ellágyulás inkább keménység van bennük...”

Az *Almát tartó nő* fontos és szimbolikus mű: kiválóan foglalja össze és reprezentálja azt a három fontos ihlető forrást, amely meghatározta Kmetty János művészetét.

KELEN ANNA

¹ Kopócsy Anna: Almát tartó nő. A magyar festészet rejtőzködő csodái I. Szerk: Virág Judit – Törő István. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2004. 109. oldal